RAPORT DE EXPERTIZĂ

La proiectul pentru modificarea unor acte normative (privind forma electronică a mandatului avocatului)

Tipul actului vizat de proiect:

Înregistrat cu nr.

Domeniul:

din:

I. EVALUAREA GENERALĂ

1. Autor al actului normativ este Guvernul , autor nemijlocit - Ministerul Justiţiei

2. Categoria actului normativ propus: Lege organică , ceea ce corespunde/nu corespunde art.72 din Constituţie şi Legii 100/2017 privind actele normative.

Expertul nu are obiecţii la categoria actului

3. Scopul promovării proiectului

Printre scopurile enunțate în Nota de Fundamentare a proiectului se numără:

- extinderea serviciilor digitale pentru diaspora și integrarea diasporei în viața economică;
- simplificarea procedurii de contractare a serviciilor de asistenta juridica la distanță;
- implementarea unor soluții informatice noi în procesul de digitalizare judiciară;
- introducerea în Legea cu privire la avocatură a prevederilor despre marcarea anuală a ”Zilei Avocatului” etc.

Scopul direct al proiectului este echivalarea mandatului de reprezentare (de avocat) întocmit în formă scrisă (olografă) cu mandatul în formă digitală (cu semnătură electronică).

4. Respectarea transparenței decizionale

1. Proiectul de act normativ a fost inițiat la 16.04.2024, anunțul fiind plasat pe pagina web a Ministerului Justiției (totuși, anunțul inițial (https://justice.gov.md/ro/content/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-legii-privind-modificarea-unor-acte-normative) nu conținea toate elementele necesare, conform art.9 alin.(2) al Legii 239/2008).

2. Proiectul a fost plasat pe pagina web a autorului și remis spre coordonare instituțiilor vizate (perioada

27.05.2024 până la 07.06.2024).

Etapele transparenței procesului decizional nu au fost respectate

Termenele de plasare și consultare a proiectului au fost respectate

Sinteza recomandărilor pe pagina web a autorului a fost plasata

II. FUNDAMENTAREA PROIECTULUI

5. Structura notei informative

Structura Notei de Fundamentare la proiect conține anumite devieri de la structura cadru stabilită prin Legea 100/2017, lipsind secțiuni aparte privind: - Analiza impactului de reglementare; - Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislaţia UE; - Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ (totuși în cuprinsul Notei Informative se menționează că pentru aplicarea noilor prevederi va fi necesară modificarea HG nr. 158/2003 cu privire la aprobarea formularului şi modului de utilizare a mandatului avocatului şi al avocatului stagiar).

Nota informativă nu corespunde structurii

6. Suficienţa argumentării.

Argumentarea e suficientă

7. Compatibilitatea cu legislaţia comunitară şi alte standarde internaţionale.

Proiectul și Nota de Fundamentare nu conțin referințe la legislația UE sau alte standarde internaționale.

Din punct de vedere al perspectivelor viitoare de aplicare și recunoaștere a documentelor digitale (electronice) ale avocaților din Republica Moldova, ar fi relevante pentru tematica abordată:
- Regulamentul (UE) nr. 910/2014 (cu recentele modificări din 18/10/2024) privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă;
- Directiva 2013/48/UE privind dreptul de a avea acces la un avocat în cadrul procedurilor penale și al procedurilor privind mandatul european de arestare, precum și dreptul ca o persoană terță să fie informată în urma privării de libertate și dreptul de a comunica cu persoane terțe și cu autorități consulare în timpul privării de libertate.

Nota / proiectul nu conţine referinţe la acquis-ul comunitar

Nota / proiectul nu conține referințe la alte standarde internaţionale relevante

8. Fundamentarea economico-financiară.

Conform Notei de Fundamentare - Implementarea proiectului nu necesita cheltuieli financiare de la bugetul de stat.

Eventuale cheltuieli pentru implementarea prevederilor respective ar putea fi suportate de către persoanele care solicită de la distanță reprezentare prin avocat, acestea trebuind să procure și dețină semnătură electronică (digitală) certificată și valabilă la moment. De asemenea, anumite cheltuieli ar putea fi suportate de către emitentul documentului electronic (avocat/avocat stagiar) pentru emiterea copiei certificate a acestuia pe suport de hârtie (la necesitate).

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare

Nota informativă nu conține fundamentarea economico-financiară

9. Analiza impactului de reglementare.

Analiza impactului de reglementare a proiectului nu este necesară

Analiza impactului de reglementare a proiectului nu este suficient argumentată/documentată

10. Analiza ex-ante.

Analiza ex-ante a proiectului nu este necesară

Analiza ex-ante a proiectului nu este suficient argumentată/documentată

III. EVALUAREA DE FOND

11. Stabilirea şi promovarea unor interese / beneficii.

Prevederile proiectului vor facilita extinderea posibilităților de contractare a serviciilor juridice de la distanță, vor contribui la digitalizarea unor procese din sistemul avocaturii, la reprezentarea în fața instanțelor judiciare/autorităților publice și a entităților de drept privat, promovând astfel interesul public.

Proiectul promovează interese, beneficii

Promovarea intereselor/beneficiilor se face cu respectarea interesului public

12. Prejudicii aduse prin aplicarea actului.

La aplicare, proiectul nu va aduce prejudicii

Prejudicierea intereselor/beneficiilor nu se face cu respectarea interesului public

13. Vulnerabilitatea proiectului din perspectiva drepturilor omului

Prevederile proiectului au menirea de a contribui la exercitarea eficientă a dreptului la apărare, nu afectează alte drepturi sau interese protejate de lege.

Proiectul respectă drepturile/libertăţile

14. Compatibilitatea proiectului cu prevederile cadrului normativ național

Prevederile proiectului sunt în concordanță cu normele constituționale și cadrul normativ existent.

Proiectul este compatibil cadrului normativ naţional

15. Analiza detaliată a prevederilor

Nr. obiecției	Art.	Text	Obiecții	Elemente de coruptibilitate/vulnerabilitate	Recomandări

IV. CONCLUZII

1. Proiectul de Lege nr.330 din 14.11.2024 este elaborat cu respectarea cerințelor privind valabilitatea scopului proiectului, respectarea transparenței decizionale, suficiența argumentării, lipsa prejudicierii intereselor publice/ private și a vulnerabilităților din perspectiva drepturilor omului.

2. Nota de fundamentare nu conține informații despre compatibilitatea prevederilor din proiect cu legislația UE, nici informații privind analiza impactului de reglementare (nu a fost efectuată).

3. Aspectele referitoare la intrarea în vigoare a noilor reglementări urmează a fi examinate suplimentar, în scopul asigurării clarității punerii în aplicare plenară a acestora.